

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС
ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ**
ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО) РІВНЯ
ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 «Право»

Галузь знань 08 «Право»

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1
від 28 серпня 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва практики	Педагогічна
Викладач (-і)	Гейнц Руслана Миколаївна, Козич Ігор Васильович, Яремак Зоряна Василівна, Розвадовський Володимир Іванович, Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-30, (0342) 59-61-34, (0342)50-78-22, (0342) 59-61-34, (0342) 59 61 78
Е-mail викладача	ruslana.heints@pnu.edu.ua , ihor.kozych@pnu.edu.ua , zoryana.yaremak@pnu.edu.ua , vladimir.rozvadovsky@pnu.edu.ua , yulia.kerniakevych@pnu.edu.ua
Формат практики	Очний/заочний
Обсяг практики	2 кредити ЄКТС, 60 год.
Консультації	відповідно до графіку навчального процесу
2. Анотація	
<p>Сучасні реалії вимагають підготовки висококваліфікованих фахівців із науковим світоглядом, здатних генерувати інноваційні ідеї, реагувати на сучасні тенденції у розвитку науки і практики, розв'язувати комплексні доктринальні і прикладні завдання, бути здатними до перманентного процесу самоудосконалення та набуття новітніх навичок. Педагогічна практика є одним із обов'язкових компонентів якісної професійної підготовки здобувачів до науково-педагогічної діяльності, який спрямований на формування зазначених вище якостей у здобувачів.</p> <p>Зміст педагогічної практики скомпонований на основі оптимального поєднання вивчення теоретичних основ із дисциплін освітньої складової із науковою складовою програми підготовки докторів філософії. Засвоєні здобувачами основи дисциплін на першому курсі є фундаментальною основою для подальшої їх реалізації на практиці під час навчальної, науково-педагогічної, методичної та організаційної компонент в межах педагогічної практики на другому курсі.</p>	
3. Мета та завдання практики	
<p><u>Метою</u> проходження педагогічної практики є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери юридичної освіти, створювати та впроваджувати новий зміст юридичної освіти та новітні методики (технології) навчання.</p> <p><u>Завданнями педагогічної практики є</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування і розуміння теоретичних засад предметної галузі, отриманих під час навчання в аспірантурі; - набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Навчально-науковому юридичному інституті; - поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики; - інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності здобувачів; - формування умінь критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових ідей в галузі юридичної науки; 	

- набуття досвіду з розробки та реалізації проєктів, включаючи власні дослідження, які надають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі проблеми юридичної науки;
- розвиток професійно-педагогічних здібностей на основі досвіду педагогічної практики.

4. Програмні компетентності та результати практики

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними.

ЗК04. Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іншомовні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК03. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права.

СК07. Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Програмні результати навчання:

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН07. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.

РН09. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

5. Організація і зміст практики			
Обсяг практики			
Вид практики		Загальна кількість годин	
Педагогічна		60	
Ознаки практики			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
IV	Право	2	нормативна
План проходження практики			
Вид роботи		год	
Навчальна робота		27 год.	
Методична робота		12 год.	
Науково-педагогічна робота		12 год.	
Організаційна робота		9 год.	
Заг.:		60 год.	
6. Система оцінювання практики			
Загальна система оцінювання практики	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Навчально-наукового юридичного інституту і визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*e7fih5*_ga*Nzk3ODU4OTc1LjE1ODI2NTIwNjg.*_ga_B6J5G9CVS8*MTcxODc5NzMzNC4xOS4xLjE3MTg3OTc5ODMuMC4wLjA.</p> <p>Положенням про введення в дію програми педагогічної практики здобувачів наукового ступеня доктора філософії https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf а також Програмою педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня підготовки докторів філософії галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право». https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/10/unnamed-file.pdf</p>		
Вимоги до документації практики	<p>Документи, які оформляються за результатами проходження практики:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) індивідуальний план проходження педагогічної практики; 2) відгук-характеристику наукового керівника (керівника педагогічної практики); 3) портфоліо з матеріалами щодо виконання всіх завдань педагогічної практики (у паперовому вигляді): - звіт про проходження педагогічної практики, що містить виклад проведеної під час педагогічної практики навчальної, методичної, науково-педагогічної та організаційної роботи; 		

	<p>- розроблені плани-конспекти відкритих залікових занять (не менше однієї лекції, двох семінарських, практичних або лабораторних занять);</p> <p>- аналіз одного з відвіданих занять завідувача випускової кафедри, наукового керівника (керівника педагогічної практики), інших викладачів випускової кафедри чи навчально-наукового юридичного інституту в цілому (лекції, семінарського, практичного, лабораторного заняття);</p> <p>- підготовлені дидактичні матеріали, наочні засоби навчання (презентації), матеріали, що ілюструють використання інформаційно комунікаційних та інтерактивних технологій під час проведення навчальних занять (кількість, назва, теми).</p> <p>Звітна документація педагогічної практики подається науковому керівнику (керівнику педагогічної практики) в строки згідно з затвердженим індивідуальним планом проходження педагогічної практики.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	До захисту педагогічної практики допускаються здобувачі, які у повному обсязі виконали індивідуальний план педагогічної практики і надали пакет звітної документації, передбаченої Програмою педагогічної практики.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль з педагогічної практики відбувається у формі диференційованого заліку. Захист педагогічної практики здійснюється на засіданні випускової кафедри. Результати педагогічної практики та її захист оцінюються за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ECTS на підставі наданих звітних документів, а також відгуку-характеристики наукового керівника (керівника педагогічної практики). При визначенні підсумкової оцінки враховуються результати оцінювання усіх видів робіт здобувача, передбачених Програмою педагогічної практики (навчальної, методичної, науково-педагогічної, організаційної роботи. Навчальна робота здобувача оцінюється у 45 балів, інші види робіт сумарно оцінюються у 55 балів, включаючи, зокрема: методична робота здобувача – 20 балів, науково-педагогічна робота здобувача – 20 балів, організаційна робота здобувача – 15 балів.

7. Політика практики

Нормативно-правове регулювання практики:

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу [https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*15r60ma*_ga*Nzk3ODU4OTc1LjE1ODI2NTIwNjg.*_ga_B6J5G9CVS8*MTcxODgwMTIzMC4yMC4wLjE3MTg4MDEyMzAuMC4wLjA](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*15r60ma*_ga*Nzk3ODU4OTc1LjE1ODI2NTIwNjg.*_ga_B6J5G9CVS8*MTcxODgwMTIzMC4yMC4wLjE3MTg4MDEyMzAuMC4wLjA).

Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok->

orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*e7fih5*_ga*Nzk3ODU4OTc1LjE1ODI2NTIwNjg.*_ga_B6J5G9CVS8*MTcxODc5NzMzNC4xOS4xLjE3MTg3OTc5ODMuMC4wLjA.

Положення про введення в дію програми педагогічної практики здобувачів наукового ступеня доктора філософії

https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf

Програма педагогічної практики здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня підготовки докторів філософії галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право».

<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/10/unnamed-file.pdf>

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування практики:

Усі здобувачі, незалежно від форми навчання, зобов'язані виконати у повному обсязі усі види робіт, передбачені Програмою педагогічної практики (навчальна, методична, науково-педагогічна, організаційна роботи).

8. Рекомендована література

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник. К.: Академвидав, 2004. 352 с.
2. Головенкін В. П. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2-ге вид., переробл. і доповн. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
3. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С., Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
4. Будник О., Кондур О., Михайлишин Г., Рідей Н. Діагностика управлінськоквалітологічної компетентності здобувачів освіти у закладах вищої освіти. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: Спецвипуск «Нові педагогічні підходи в STEAM освіті». 2019. С. 23-31. URL: <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/244/pdf#.XZBPvkb7TIU>
5. Васянович Г.П. Педагогічна етика: навч. посібник. К.: Академвидав, 2011. 256 с.
6. Васянович Г., Будник О. Педагогічна еліта як феномен сучасності: духовно-моральний контекст. Лідер. Суспільство. Еліта, 2017. № 1. С. 96-108.

ЯРЕМАК Зоряна,
РОЗВАДОВСЬКИЙ Володимир,
КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК Юлія